

Mekke
ve
Mekke 'de
Yaşamanın Fazileti

Hasan Basri'nin Mektubu

Çeviri:
Abdullah Feyzi Kocaer

Hasan Basri, Tâbiînin büyüklerinden. Muhaddis, müfessir, fakîh ve zahiddir.

Hazreti Ömer'in halifeliğinin son ikinci yılı olan Hicrî (21/641) senesinde doğdu, (110/728) senesinde Basra'da vefât etti.

Annesi, Peygamberimizin hanımı Ümmü Seleme annemize hizmette bulunmuştur. Ümmü Seleme annemizin onu Hz. Ömer'e götürdüğü ve Hz. Ömer'in onun için: **"Yâ Rabbi, onu dinde fakîh kıl ve insanlara sevdır."** diye dua ettiği bildirilir. (İbn Sa'd, Tabakât, VII/I, 114)

Hasan Basri'nin, en son vefât edenleriyle birlikte **üç yüz sahâbi** ile görüştüğü bildirilmektedir. Bu bakımdan tâbiînin önde gelenlerinden sayılmıştır.

Hz. Peygamber (s.a.v.)'in öğrencileri olan sahabilerden pek çok bilgi edindiği kabul edilir. Bu nedenle onun söz ve ifadelerinin önemi büyüktür. Şöyle ki,

Hadis İlmi âlimlerinin bir kısmına göre,

Hz. Peygamber (s.a.v.)'in sözlerine:

Merfu Hadis,

Sahabe'nin sözlerine:

Mevkuf Hadis

Tabiîn'in sözlerine:

Maktu Hadis, denilmiştir.

Dolayısıyla elinizdeki eserde geçen, Hasan Basri'nin söz ve ifadeleri birer **Maktu Hadis** sayılmaktadır.

İlimi ve fazileti, zühdü ve takvâsı ile meşhurdur. Ebû Tâlib Mekkî, Hasanı Basri'nin tasavvuf yolunda imamları olduğunu söylemiştir. Enes b. Mâlik, kendisine bir mesele sorulduğunda, onun Hasan-i Basri'ye de sorulmasını, onun derin ilim sahibi olduğunu söylerdi (İbni Sa'd, Tabakât, s. 128)

Mekke ve Mekke'de Yaşamanın Fazileti

Mekke'de yaşayan, dünyada Allah'a ibadetten başka bir işi olmayan, Abdurrahim b. Enes er-Rimadi isimli abid bir zat Mekke'den ayrılıp Yemene göçmek istedi. Bu durum, kendisiyle Allah için kardeşlik kuran **Hasan Basri'**ye ulaştığında Mekke'de kalması için ona bir **mektup yazdı**. Mektup şöyle başlıyordu.

Bismillahirrahmanirrahim

Ey kardeşim, Allah, ehli imanı koruduğu gibi seni de korusun, kötülüklerden seni muhafaza etsin, hayırlarda seni başarılı kılsın, her türlü işlerde üzerindeki nimetlerini tamam eylesin, seni ve bizi Rahman'ın yanında, Selam Cennetinde birleştirsin. Bunlar Onun elindedir. Yüce ve azametli Allah'tan başka güç ve engel yoktur.

Bundan sonra şunu belirtmek isterim:

Ey kardeşim, -Rabbimiz övgüye layıktır ki- bu mektubu ben ve benim tarafımdaki riayetim altındakiler, yakınlar ve kardeşler senin istediğinin en iyi halde iken sana yazdım. Salat ve selam Efendimiz Muhammed'e, Onun hanesine ve ashabına olsun.

Yüce Allah, sana devamlılık versin. Ey kardeşim bilesin ki, Allah'ın saygın/dokunulmaz ve güvenli kıldığı yerden çıkıp Yemen'e göçmeye karar verdiğin bana ulaştı. Allah'a yemin olsun ki, ben bunu beğenmedim, beni hüznülendirdi ve bundan çok ürkütm. Çünkü şeytan seni, Allah'ın saygın/dokunulmaz kıldığı yerden

uzaklaştırtıp başka yere indirmek istemiştir. Allah'ın seni buranın halkından kılmasından sonra içinden böyle bir niyette bulunmandan dolayı aklına şaşarım. Keşke, güven ve saygınlığında/dokunulmazlığında (hareminde) seni nimetlendirmesi ve seni buranın halkından yapması nedeniyle Yüce Allah'a hamdetseydin. Yaşadığın sürece Ona şükretmek senin görevindir. Keşke üzerinde bulunduğun kat kat misliyle sevap aldığın haldeki Allah'a ibadetinle meşgul olsaydın. Zira seni hareminin ve güveninin halkı, evinin de komşusu yapmıştı.

Endişe ve tedirginliği kesinlikle bırak. Sabretmelisin, susup yumuşaklığa devam etmelisin. Zira kovulmuş şeytan bunlardan sana ağır basmaya kalkacaktır.

Ey Kardeşim aman ha sakın çıkmayı ve oradan uzaklaşmayı düşünme. Çünkü sen, en hayırlı bir toprakta, Yüce Allah'a en sevimli arazide, Allah katında en değerli, en kıymetli ve en şerefli bir yerde bulunuyorsun.

Yüce Allah'tan bizi ve seni hayırlarda başarılı kılmasını isteriz. Kuşkusuz O, Hannan ve Mennandır. Yüce ve azametli Allah'tan başka güç ve engel yoktur.

Şunu bil ki Ey kardeşim, Yüce Allah, Mekke'yi diğer şehirlerden üstün kılmıştır. Yüce Kitabında pek çok yerde Mekke'yi dile getiren vahiy indirmiştir.

Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا
وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ
دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا﴾

«Şüphesiz, âlemlere bereket ve hidayet kaynağı olarak insanlar için kurulan ilk ev (mâbet), Mekke'deki (Kâbe)dir. Onda apaçık deliller, Makam-ı İbrahim vardır.» (ÂLİ IMRÂN: 96)

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ
أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾

«Hani İbrahim: "Rabbim! Bu şehri güvenli bir şehir kıl. Halkından Allah'a ve ahiret gününe iman edenleri her türlü ürünle rızıklandır" demişti...» (BAKARA: 126)

﴿ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ
الْعَتِيقِ﴾

«Sonra kirlerini gidersinler, adaklarını yerine getirsinler ve Beyt-i Atik'i (Kâbe'yi) tavaf etsinler.» (HAC: 29)

﴿وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا
وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ﴾

«Hani İbrahim'e, Kâbe'nin yerini, "Bana hiçbir şeyi ortak koşma; tavaf edenler, namaz kılanlar, rükû ve secde edenler için evimi temizle" diye belirlemiştik.»

(HAC: 26)

﴿وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنَا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ
إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى﴾

«Hani, Kâbe'yi insanlara dönüp gelip toplanma yeri ve güven yeri kılmıştık. Siz de Makam-ı İbrahim'den kendinize bir namaz yeri edinin.» (BAKARA: 125)

﴿وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا
تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

«Hani İbrahim, İsmail ile birlikte evin (Kâbe'nin) temellerini yükseltiyor, "Ey Rabbimiz! Bizden kabul buyur! Şüphesiz sen hakkıyla işitensin, hakkıyla bilensin" diyorlardı.» (BAKARA: 127)

﴿إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا﴾

«Ben ancak, bu şehrin (Mekke'nin) Rabbine -ki O burayı saygın/dokunulmaz kılmıştır- kulluk etmekle emrolundum.»

(NEML: 91)

﴿بَلَدَةً طَيِّبَةً وَرَبُّ غَفُورٌ﴾

«İşte güzel bir memleket ve çok bağışlayan bir Rab!»

(SEBE': 15)

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ
اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطُوفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ
اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾

«Şüphesiz Safa ile Merve, Allah'ın işaretlerindendir. Dolayısıyla her kim hac ve umre niyetiyle Kâbe'yi ziyaret eder ve ikisini tavaf ederse, bunda bir sakınca yoktur. Her kim de gönlünden koparak fazladan ibadet ederse, şüphesiz Allah, şükürün karşılığını verendir, bilendir.»

(BAKARA: 158)

﴿فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَادْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْكُمْ﴾

«Arafat'tan ayrılıp (sel gibi Müzdelife'ye) akın ettiğinizde, Meş'ar-i Haram'da Allah'ı zikredin. Onu, size gösterdiği gibi zikredin.» (BAKARA: 198)

﴿أَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَى إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ
شَيْءٍ رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا﴾

«Tarafımızdan bir rızık olarak, her türlü meyve ve mahsullerin kendisinde toplandığı, saygın/dokunulmaz ve güvenli bir yere onları yerleştirmedik mi?» (KASAS: 57)

﴿جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ
الْحَرَامَ﴾

«Allah; Ka'be'yi, dokunulmaz/saygın evi ve haram ayı, insanlar için ayakta kalma (sebebi) kıldı.» (MÂİDE: 97)

﴿وَإِذْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ
ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ﴾

«İnsanlar arasında hacı ilan et ki, yaya olarak ve uzak yollardan gelen yorgun develer üzerinde sana gelsinler.» (HAC: 27)

﴿فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ
وَأَمَّنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ﴾

«Kendilerini açlıktan doyuran ve her çeşit korkudan emin kılan şu evin Rabbine kulluk etsinler.» (KUREYŞ: 3-4)

﴿رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ
الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيَتَّقِيُمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْتِدَةً مِنَ النَّاسِ
تَهْوَى إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ﴾

«Rabbimiz! Ben zürriyetimin bir kısmını, Senin saygın/dokunulmaz evinin (Kâbe'nin) yanında ekin bitmez bir vadiye yerleştirdim. Rabbimiz! Namazı dosdoğru kılmaları için (böyle yaptım). Sen de insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara meylettir, onları ürünlerden rızıklandır, umulur ki şükrederler.»

(İBRÂHİM: 37)

﴿قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ﴾

« (Ey Muhammed!) Biz senin çok defa yüzünü göğe doğru çevirip durduğunu (vahiy beklediğini) görüyoruz. (Merak etme) elbette seni, hoşnut olacağın kibleye çevireceğiz. (Bundan böyle haydi), yüzünü Mescid-i Haram yönüne çevir.» (BAKARA: 144)

﴿فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا﴾

«Hac ibadetinizi bitirdiğinizde, artık (cahiliye döneminde övünerek) atalarınızı andığınız gibi, hatta ondan da kuvvetli bir anıyla Allah'ı anın.» (BAKARA: 200)

﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ﴾

«Kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini

bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götüren Allah'ın şanı yücedir.» (İSRÂ: 1)

﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ أَمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾

«Allah, öyle bir şehri misal verdi ki, orası güven ve huzur içinde oldu. Oraya her taraftan bolca rızık gelir.»

(NAHL: 112)

﴿الْحَبْجُ أَشْهُرُ مَعْلُومَاتٍ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ﴾

«Hac, bilinen aylardadır. Kim o aylarda hacca niyet ederse (ihramını giyerse), hac esnasında kadına yaklaşmak, günah sayılan davranışlara yönelmek, kavga etmek yoktur.» (BAKARA: 197)

﴿أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ أَمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾

«Siz hacılara su dağıtmayı ve Mescid-i Haram'ın bakım ve onarımını, Allah'a ve âhiret gününe iman edip

Allah yolunda cihad eden kimse(lerin amelleri) gibi mi tuttunuz?» (TEVBE: 19)

Ey kardeşim, Yüce Allah işte bu ayetleri özel olarak Mekke hakkında indirmiş, Mekke dışındaki yerler hakkında böyle vahiy indirmemiştir.

Bundan sonra, Mekke, Mekke halkı ve Mekke'ye yakın durmanın faziletleri hususunda Hz. Peygamber (s.a.v.)'den gelen bilgileri sana belirtmek istedim.

1-) Hicret sırasında Kendisi Mekke'den çıktığı sırada tepenin üzerinde durdu, Kabe'ye yöneldi ve şöyle buyurdu:

"Allah'a yemin olsun ki, Allah'ın beldelerinin bana en sevimlisi sensin, Allah'ın arzının Allah'a en sevimlisi olanı da sensin, yeryüzünde en hayırlı ve Allah'a en sevimli olan toprak parçası da sensin. Eğer senin halkın beni senden çıkarmasaydı hiç çıkmazdım."

2-) Bir başka hadislerinde Efendimiz (a.s.) şöyle buyurmuştur:

"Yeryüzünde en hayırlı ve Allah'a en sevimli şehir Mekke'dir."

3-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Yeryüzü, Mekke'den yayıldı. Yüce Allah, Mekke'nin altından yeryüzünü uzatıp yaydı. Bu nedenle Mekke'ye 'Şehirlerin Anası' denilmiştir."

* Yeryüzünde ilk kurulan dağ Ebu Kubeys Dağıdır.

* Yüce Allah, Adem (a.s.)'ı yaratmazdan iki bin yıl önce Beytullah'ı ilk tavaf eden ise meleklerdir.

* Yüce Allah'ın, bir iş için gökten yeryüzüne gönderdiği her melek mutlaka arşın altında gusül abdesti alır, ihramlı olarak iner ve işe Beytullah'tan başlar, yedi defa etrafında döner sonra Makam-ı İbrahim'in arkasında iki rekat namaz kılar adından ne iş için gönderildi ise ona geçer.

* Peygamberlerden her peygamber, kavmi kendisini yalanladığında aralarından ayrılarak Mekke'ye gider. Milletinden kaçan her peygamber de kesinlikle Mekke'ye kaçır ve vefat edene kadar Kabe'nin yanında Allah'a ibadet eder.

* Kabe'nin etrafında 300 peygamber kabri vardır.

* Kabe'nin Ruknü Yemani ile Hacerülesved köşesi arasında 70 peygamber kabri vardır ki, bunların hepsini açlık ve bit öldürmüştür.

* İsmail ve annesi Hacer'in –Allah ikisine de salât ve selam eylesin- kabri Hıdır'da, oluğun altındadır.

* Nuh, Hud, Şuayb ve Salih peygamberlerin kabirleri de Zemzem ile Makamı İbrahim arasındadır. –Allah onlara ve Peygamberimize salât ve selam eylesin-

* Bütün nebi, rasül ve meleklerin, gök halkından, yer halkından ve cinlerden Allah'ın salih kullarının yönelip geldiği yeryüzünde Mekke dışında başka bir şehir yoktur.

* Allah'ın bir sevabı yüz bin sevaba yükselttiği yeryüzünde Mekke dışında başka bir şehir yoktur.

* Her kim burada bir namaz kılsa onun için yüz bin namaza yükseltilir. Her kim burada bir oruç tutsa onun için yüz bin oruca yükseltilir. Her kim burada bir dirhem sadaka verse Allah onun için yüz dirhem sadaka yazar.

* Her kim burada bir hatim indirirse Allah onun için bu hatimden başka yüz bin hatim yazar.

* Her kim burada bir defa Allah'ı tesbih etse Allah onun için bu tesbihten başka yüz bin tesbih yazar.

* Harem'de kulun yaptığı her bir iyilik bu iyilikten başka yüz bin iyilik olur. Buradaki iyi işlerin her biri yüz bin olur.

* Allah'ın kıyamet günü tekrar dirilttiği peygamberlerden, salihlerden, müttakilerden iyilerden, sadıklardan, şehidlerden, zahidlerden, abidlerden, hac edenlerden, hayırlılardan, büyük alimlerden Mekke'de dirilttiği kadar dirilttiği hiçbir şehir bilmiyorum. Bunlar Allah'ın azabından güvende olarak diriltirler.

* Allah'ın saygın/dokunulmaz ve güvenli şehrinde bir gün, senin için buranın dışındaki bir şehirde gündüzü oruçlu gecesi namazlı tam bir yıldan daha değerli ve ümit vericidir.

4-) Hz. Peygamber (s.a.v.)’den şöyle rivayet edilmiştir:

"Yalnızca üç mescid için yola çıkılır: Benim şu Mescidim, Mescidi Haram ve Mescidi Aksa." Hz. Peygamber (s.a.v.) bu üç Mescidin dışında bir mescidi dile getirmedi.

5-) Yine Efendimiz (a.s.) şöyle buyurmuştur:

"Benim şu Mescidimde bir namaz, buranın dışındaki bin namaza bedeldir. Yalnız Mescidi Haram dışında. Zira oradaki bir namaz, oranın dışındaki yüz bin namaza bedeldir. Mescidi Aksa’daki namaz da beş yüz namaza bedeldir."

* Her gün Allah katından yüz yirmi rahmetin indiği, yeryüzünde Mekke dışında bir toprak parçası bilmiyorum. Bunların altmışı tavaf edenler için, kırkı namaz kılanlar için yirmisi de Kabe’yi seyredenler içindir.

Kabe’ye bakmak ibadettir.

6-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Kim inanarak, sevabını Allah’tan bekleyerek sadakatle Alalh’ın Evine bakarsa geçmiş ve gelecek günahları bağışlanır, Kıyamet günü güven içerisinde olanlar arasında diriltilir."

Cennet kapılarının tamamının kendisine açıldığı yeryüzünde Mekke dışında bir şehir bilmiyorum. Biline ki, cennetin sekiz kapısı vardır bunların tamamı da kıyamet gününe kadar Mekke'ye açıktır. Bu kapılardan:

- * Bir kapı Kâbe içindir,
- * Bir kapı oluk altındadır,
- * Bir kapı Rukni Yemani yanındadır,
- * Bir kapı Hacerülesved Köşesi yanındadır,
- * Bir kapı Makamı İbrahim arkasındadır,
- * Bir kapı Zemzem yanındadır,
- * Bir kapı Safa'dadır,
- * Bir kapı Merve'dedir.

Kâbe'ye giren herkes mutlaka Allah'ın merhametiyle içeri girer, Allah'ın bağışlamasıyla dışarı çıkar. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

«Her kim oraya girse güvende olur.» (ÂLİ İMRÂN: 97)
Yani cehennemden güvende olur, demektir.

On beş yerde duanın kabul edildiği Mekke dışında yeryüzünde bir yer bilmiyorum.

Bu on beş yer şunlardır:

- * Kâbe'nin içerisinde dua kabul edilir.
- * Hacerülesved'in yanında dua kabul edilir.
- * Rukni Yemani'nin yanında dua kabul edilir.
- * Hicr'ın yanında dua kabul edilir.

- * Makamı İbrahim'in arkasında dua kabul edilir.
- * Mültezem'de dua kabul edilir.
- * Zemzem Kuyusunun kapısında dua kabul edilir.
- * Safa ve Merve üzerinde dua kabul edilir.
- * Safa ve Merve arasında dua kabul edilir.
- * Kabe'nin köşesi ile Makamı İbrahim arasında dua kabul edilir.
- * Mina'da dua kabul edilir.
- * Müzdelife'de dua kabul edilir.
- * Arafat'ta dua kabul edilir.
- * Meşarı Haram'da dua kabul edilir.

Ey kardeşim, bu on beş yeri değerlendir. Zira burada dua geri çevrilmez. Buralar mağfiretin umulduğu önemli büyük yerlerdir. Ey kardeşim, bu önemli büyük yerlerin yanında dua etmeye var gücünle gayret göster.

Bilesin ki eğer sen, Allah'ın güvenli ve saygın/dokunulmaz bölgesinden çıktığında bu yerlerin bereketi senden gider.

7-) Rasulülla (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Toprak parçasının en hayırlısı, en temiz, en nezihi ve Yüce Allah'a en yakın olanı Makamı İbrahim ile Rükun arasındır."

8-) Rasulülla (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Ruknü Yemani ile Hacerülesved arası Cennet bahçelerinden bir bahçedir."

9-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Hacerülesved köşesinin yanında dua eden herkesin duası kabul edilir. Ruknu Yemani'nin yanını da kabul edilir."

Bilesin ki ey kardeşim, Mekke'den çıkan kimse kesinlikle pişman olur.

10-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Mekke'de ikamet etmek mutluluktur/saadettir. Oradan çıkmak ise mutsuzluktur/şakavettir."

Bu nedenle yerinde kal, endişe ve tedirginlikten sakın zira bunlar şeytan işidir. Yerinden ayrılma. Mekke'de kazandığın iki kuruşluk helalinden bir kazanç, Mekke dışında kazandığın iki bin dirhemden daha hayırlı ve daha değerlidir.

11-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Her kim, hac yaparken veya umre yaparken vefat ederse, ne genel hesaba çekilir nede inceden inceye hesaba çekilir. Kendisine: "Güvende olanlarla birlikte selametle Cennete gir" denilir."

12-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Kim Mekke'de Ramazan ayının orucunu tutarsa Yüce Allah, o kimseye Mekke dışındaki diğer memleketlerdeki yüz bin ay oruç yazar olarak. Mescidi Haram'daki bir namaz da yüzbin namaza bedeldir. Eğer bir de cemaatle kılsa bir milyona bedeldir. Kim Mekke'de bir gün hastalanırsa Allah, onun vücudunu ve etini cehennem ateşine haram kılar."

13-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Kim Mekke'de bir gün hastalanırsa Allah, ona Mekke dışında yapacağı altmış yıllık ibadet olan salih amel olarak yazar."

Kim gündüzün bir vaktinde Mekke'nin sıcağına sabrederse Yüce Allah, beş yüz yıllık yürüyüş mesafesince onu Cehennemden uzaklaştırır, iki yüz yıllık yürüyüş mesafesince Cennete yaklaştırır."

Kuşkusuz Mekke ve Medine demirci körüğünün demirin pisliğini giderip attığı gibi pisliği giderip dışarı atar."

Bakın, Mekke seilmeyen şeyler ve mertebeler üzere kurulmuştur. Kim zorluğuna sabrederse kıyamet günü onun için şefaatçi veya şahit olurum."

Kim Mekke veya Medine'de vefat ederse Yüce Allah onu, üzerinde ne hesap ne korku ne de azap olmaksızın"

güven içerisinde diriltir selametle cennete girer, kıyamet günü ona şefaatçi olurum.

Bakın, Mekke halkı, Allah'ın hane halkı ve Evinin komşularıdır. Yeryüzünde Mekke dışında, iyilerin içeceği ve hayırlıların namaz yeri olan bir yer yoktur."

İbni Abbas (r.a)'a: "İyilerin içeceği nedir?" diye soruldu. O da: "Zemzem suyudur." diye cevap verdi.

* Yeryüzünde en hayırlı vadi, İbrahim (a.s.)'in vadisidir. Yeryüzünde en hayırlı kuyu da Zemzem kuyusudur.

* Yeryüzünde Mekke dışında, bir kimsenin dokunup da annesinden doğduğu günkü gibi günahından çıktığı bir şey yoktur. Çünkü kim Hacerülesvede dokunursa annesinden doğduğu günkü gibi günahından çıkar.

* Yeryüzünde Mekke dışında, içerisinde namaz kılınması emredilen **yerin** bulunduğu hiçbir memleket yoktur.

Allahın, Peygamberine namaz kılmasını emrettiği **verde** bir kimsenin namaz kılacağı yeri içeren Mekke dışında bir memleket yoktur. Çünkü Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

«Makamı İbrahim'den kendinize bir namaz yeri edinin.» (BAKARA: 125) Kim Makamı İbrahim'in arkasında namaz kıları güven içerisinde olur.

14-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Kim Makamı İbrahim'in arkasında iki rekât namaz kılsa gelmiş ve gelecek günahları bağışlanır.

Oluk altında iki rekât namaz kılsa annesinden doğduğu günkü gibi günahlarından çıkar.

Allah'a en sevimli toprak parçası makamı İbrahim ile Mültezem arasındır.

Kâbe'ye bakmak ibadet ve münafıklıktan güvendir."

* Yeryüzünde Mekke dışında içerisinde tavaf, hac ve umre yapılan başka bir memleket yoktur.

* Zemzem kuyusuna bakmak ibadettir.

* Beytullah'ın etrafını tavaf eden bir kimse Rahman'ın Arşının etrafını tavaf ededen gibidir.

* Hacerülesved, kullarından dileyenlerin musafaha edeceği Yüce Allah'ın elidir.

* Kıyamet Günü Hacerülesved ve Makamı İbrahim'in her biri Ebu Kubeys dağı kadar büyük olarak gelir. Her ikisinin de gözü, dili ve ağzı olur kendilerine samimiyetle gelen herkese şahitlik yapar.

15-) Rasulüllah (s.a.v.)'den şöyle rivayet edilmiştir:

"Yüce Allah'ın katında en değerli melekler, Evinin etrafında tavaf eden meleklerdir. Kim bir kere Beytullah'a

bakarsa ve üzerinde denizköpüğünce günahlar olsa Allah onların tamamını bağışlar."

16-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Yüce Allah'ın kırmızı yakuttan bir levhası vardır. Her gün bu levhadan üçyüz altmış defa nazar eder. Bu nazarın yüz sekseni rahmet nazarı, yüz sekseni de azap nazarıdır. Yüce Allah'ın rahmet ile nazar ettiğinin ilki haremindekilerdir. Kimi namaz kılar görürse onu bağışlar. Allah durumu daha iyi bildiği halde melekler: "Ey Rabbimiz, uyuyanlardan başka kimse kalmadı." derler. Yüce Allah da: "Beytimin etrafında uyuyanlar da onlara dahil ediniz." buyurur. "

17-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Kim, Beytullah'ın etrafını yedi defa dönerse Allah, her ayak atması için onu yetmiş bin derece yükseltir, ona yetmiş bin sevap verir, ailesinden Müslüman olanlardan dilediği için kullanacağı ona yetmiş bin şefaati verir. Bu şefaati dilerse dünyada hemen kullanır dilerse ahirete biriktirir."

18-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Kim yazın, sıcağın şiddetinde başı açık olarak Beytullah'ın etrafında yedi defa döner, her dönüşte hiç

kimseye eziyet vermeksizin Hacerülesvedi selamlar, Yüce Allah'ı anma dışında konuşmasını azaltırsa ayağını her kaldırıp indirmesi için ona yetmiş bin sevap olur, yetmiş bin günahı silinir, onun için yetmiş bin derece yükseltilir."

Yürüyerek hac edenin, binekli hac edene üstünlüğü mehtaplı gecedeki dolun ayın diğer yıldızlara olan üstünlüğü gibidir.

19-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Eğer melekler birisiyle müsafaha etseydi, Allah yolunda cihad eden gazi ile, anne ve babasına iyi davranan ile, Beytullah'ı tavaf eden ile müsafaha ederdi."

20-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Kabe, tavaf eden kimseye istiğfar ve dua eden yetmiş bin melek ile kuşatılmıştır."

21-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Tavaf eden, Allah'ın rahmet deryasına dalandır. Kuşkusuz Allah, Beytinin etrafında tavaf edenlerle meleklerle övünür."

22-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Beytullah ile sizin aranızda engel girmeden şu tavafı çokça yapınız. Habeşistanlı saçı hafif kel, eklemleri hafif çolak, enli ve bacak arası hafif açık bir adamın, Beytullah'ın üzerine oturmuş birer birer taşlarını söküp Kâbe'yi yıktığını görür gibiyim."

23-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Hacılar ve umre yapanlar, Yüce Allah'ın konuğudur. Ondan bir şey isterlerse onlara verir. Ona dua ederlerse dualarını kabul eder. Harcama yaparlarsa her bir dirheme yedi yüz bin dirhem geri getirir. –diğer bir rivayette yedi milyon dirhem şeklindedir.- Canımı elinde tutan Allah'a yemin olsun ki, kelime-i tevhid getiren ve tekbir alan her birisi ile birlikte her şey hatta toprak parçası bile onun kelime-i tevhidiyle kelime-i tevhid getirir, onun tekbiriyle tekbir alır."

Orada bulunan bir kimse: "Ey Allah'ın Rasülü, bu kat kat artırma nereye?" dedi.

O da: ***"Canımı elinde tutan Allah'a yemin olsun ki, harcadıklarını Allah, yedi yüz bin olarak dünyadan çıkmadan dünyada geri verir. Yedi milyonu ise onlar için ahirete depo eder. Canımı elinde tutan Allah'a yemin olsun ki, bir dirhem sizin şu dağınızdan daha ağırdır."*** buyurdu ve Ebu Kubeys Dağını işaret etti.

24-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Kim, iki haremden birisinde ölebilirse bunu yapsın. Çünkü ben onun ilk şefaatçisi olurum. Kıyamet Günü de Yüce Allah'ın azabından emin olur, onun ne azabı ne hesabı olur."

25-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Umre, diğer umreye kadar ikisi arasındaki günahlara kefarete olur. Kabul olunmuş haccın da cennetten başka karşılığı yoktur."

26-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Kim hacceder, kadına yaklaşmaz, günah sayılan davranışlara yönelmez ise annesinden doğduğu günkü gibi günahından çıkar."

Bir kimse hacc edilmesini vasiyet ederse üç hac yazılır: Bir hac vasiyeti yazan için, bir hac vasiyet eden için, bir hac da vasiyet haccı için ihrama giren kimse için. Kim anne ve babası için haccederse kendisine iki hac yazılır. Bir hac kendisi için, bir hac da anne ve babası için. Kim vasiyet edilmeden bir ölü için haccederse kendisine hacc edilen ölüye bir hac, ölünün yerine hac yapana ise yetmiş hac yazılır.

Biline ki, Arafat akşamı Yüce Allah yakın semaya iner, kullarına bakar, onlarla meleklerle övünür ve şöyle buyurur:

"Ey meleklerim, kullarımı görüyor musunuz, saç başı dağınık, toza bulanmış, uzak yollardan gelmişler rahmetimi umut ediyorlar. Ey meleklerim, onların kötülerini iyilerine bağışlayıp, bir birlerine şefaathçi yapıp hepsini bağışladığıma sizi şahit tutuyorum. Ey kullarım, eskisi-yenisı, büyüğü-küçüğü ile geçmiş günahlarınızdan tümünüz bağışlanmış olarak hareket edip gidiniz."

Kabul olunmuş bir hac, tüm dünya ve dünya içindekilerden daha hayırlıdır. Denilir ki, haccı kabul olunmamış kimse günahından çıkar, Allah'ın haccını kabul ettiğı kimsen ise büyük başarıyı kazanmıştır.

27-) Rasulüllah (s.a.v.)'in şöyle buyurduğı rivayet edilmiştir:

"Vefatımdan sonra beni ziyaret eden, âdeta beni hayatımda ziyaret etmiş gibidir. Bana erişmeyen ve bana biat edemeyen vefatımdan sonra Medine'ye gelir de kabrimin yanında bana selam verirse bana biat etmiş olur. Kim hacrûlesved köşesine gelip de onu öperse âdeta Allah ve Rasûlüne biat emiş gibidir."

28-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Hacerûlesved köşesi, Allah'ın yeryüzündeki sağ elidir, birinizin kardeşiyle musafaha ettiğı gibi Allah da onunla kullarıyla musafaha eder. Kim, Rasulüllah ile biata yetişememiş ise Hacerûlesvedi selamlasın, Allah ve Rasûlü ile biat etmiş olur."

29-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Biline ki şu Hacerülesved'den başka, Cennetten bir şey kalmamıştır. Eğer müşriklerin pislikleri ve kirleri bu taşa değmemiş olsaydı hastalığı olan onunla şifa bulmak için ona dokunduğunda kesinlikle iyi olurdu."

Kim Harem'de vefat ederse âdetâ dördüncü kat semada vefat etmiş gibidir. Kim Beyti Makdiste vefat ederse âdetâ Dünya semasında vefat etmiş gibidir. Kim yürüyerek Beytüllah'ı haccederse kaldırıp indirdiği her ayağı için Harem'in sevaplarından yetmiş bin sevap yazar.

İbni Abbas (r.a):

"Harem'in sevabı beş yüz bin sevaba bedeldir." demiştir.

30-) Rasulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Binekli hac eden kimse için bineğinin attığı her bir adıma Harem'in sevaplarından bir sevap verilir." buyurdu. Oradakiler: "Harem'in sevapları nedir?" dediler. O da: **"Her bir sevap, yüz bin sevaptır."** buyurdu.

31-) Rasulüllah (s.a.v.)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

"Yüce Allah, Mekke kabristanından yemiş bin şehid diriltilir. Hesaba çekilmeden Cennete girerler, onların yüzleri mehtaplı gecedeki dolunay gibidir. Onlardan her biri yetmiş bin kişiye şefa'at eder." Kendisine: "Ey Allah'ın

Rasulü, şefa'at edilen yetmiş bin kişi kimlerdir?" denildi. O da: **"Gariplerdir."** buyurdu.

* Kim haccederken veya umre yaparken Yüce Allah'ın haremnde veya Rasulüllah'ın haremnde ya da Mekke ve Medine arasında vefat ederse Kıyamet günü Allah onu güvende olanlar arasında diriltir.

Dikkat et, Zemzemden kana kana içmek münafıklıktan temize çıkmaktır.

* Kim, Hıdır'ın içerisinde Kâbe'nin Şam köşesi tarafında iki rekat namaz kılsa âdetâ yetmiş bin geceyi namazla geçirmiş gibidir, tüm mümin erkek ve kadınların ibadeti gibidir, âdetâ kabul olunmuş kırk hac yapmış gibidir. Kim Kâbe'nin kapısının karşısında dört rekat namaz kılsa âdetâ tüm yaratılmışların ibadetince kat kat Yüce Allah'a ibadet etmiş gibidir. Yüce Allah onu Kıyamet Günü büyük korkudan emin kılar, Cebral'e, Mikail'e ve tüm meleklerle Kıyamet Gününe kadar onun için bağışlama duasında bulunmalarını emir buyurur.

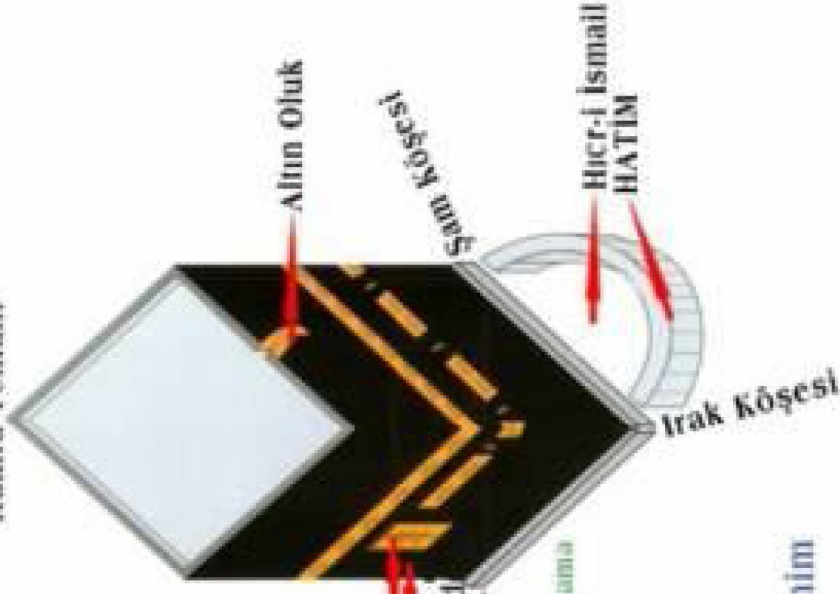
Ey kardeşim, bu hayrın tümünü ganimet bil, bunları kaçırmaktan sakın.

Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketi üzerine olsun.

Yüce Allah'ın başarılı kılmasıyla mektubun yazılması tamam oldu. Mektubun yazımını bitirmem Şevval ayının pazartesi gecesi olmuştur. Hamd tek olan Allah'adır. Allah, kendisinden sonra peygamber olmayana salât eylesin.

Rûknü Yemâni

SAFA TEPEŞİ
YÖNC

Kâ'be'nin Kapaşı
Mûllezem
Hacerû'l-Esved

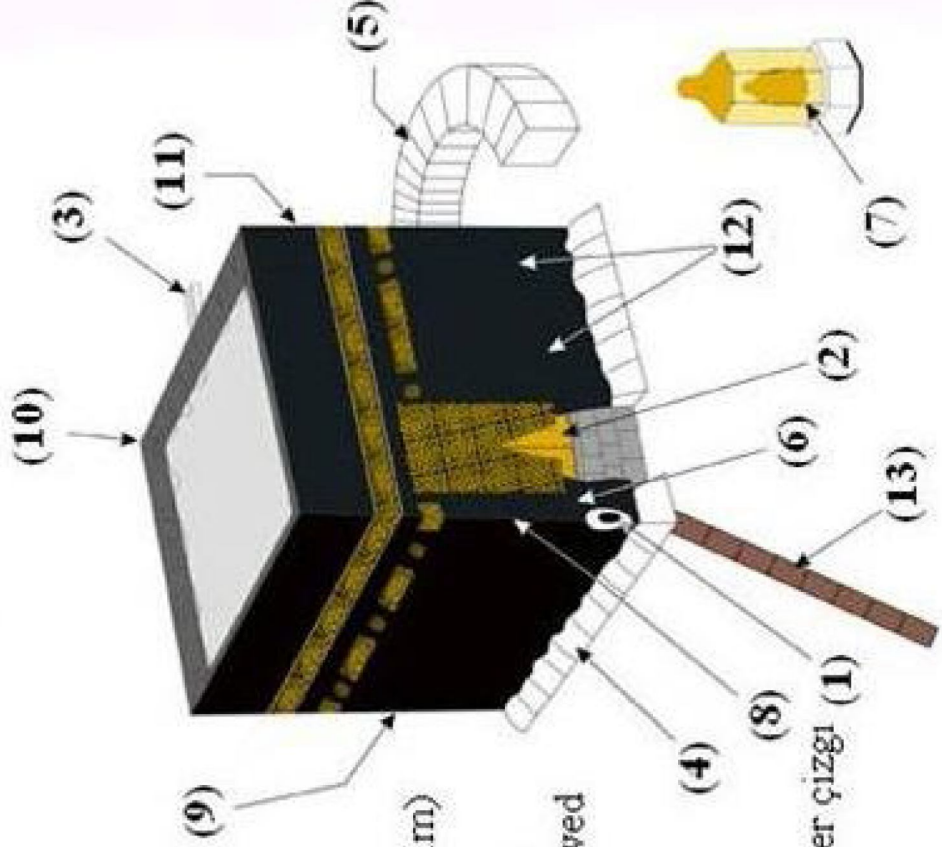
Tavafa Başlama Çizgisi

Tavafa Başlama
Yönü

ZEMZEM
KUYUSU

Makam-ı İbrahim

- 1- Hacer-i Esved
- 2- Kabe'nin kapısı
- 3- Altınoluk
- 4- Şazirvan
- 5- Hicr-i İsmail (Hatim)
- 6- Mültezem
- 7- Makam-ı İbrahim
- 8- Rüknu Hacer-i Esved
- 9- Rüknu Yemeni
- 10- Rüknu Şarni
- 11- Rüknu İraki
- 12- Kabe'nin örtüsü
- 13- Kahverengi mermer çizgi (1)

